

ADVIES 83

TETRA-FONDS
Technologietransfer door Instellingen voor Hoger
Onderwijs

4 december 2003

ADVIES 83

TETRA-FONDS

Technologietransfer door Instellingen voor Hoger Onderwijs

4 december 2003

INHOUD

1. SITUERING.....	4
2. KRACHTLIJNEN	4
3. ADVIES.....	5

1. SITUERING

Op 24 oktober 2003 keurde de Vlaamse regering principieel het reglementair besluit goed dat het TETRA-fonds regelt. Dit TETRA-Fonds, afkorting voor TEchnologieTRAnsfer-fonds, wordt een nieuw programma voor technologiegedreven kennisoverdracht vanuit de hogescholen en universiteiten naar bedrijven in het algemeen en de traditionele KMO's in het bijzonder. Het geheel wordt op maat van minder innovatieve bedrijven opgemaakt.

Het besluit geeft uitvoering aan de omvorming van het HOBU-fonds, zoals in de beleidsbrief 'Wetenschaps- en Technologisch Innovatiebeleid 2002-2003' werd aangekondigd. Dit HOBU-fonds werd eind 1996 opgezet en is een nuttig instrument gebleken voor de stimulering van O&O-projecten bij de hogescholen. Het TETRA-fonds bouwt voort op deze positieve ervaring, maar legt tevens een aantal nieuwe accenten.

Het nieuwe programma heeft vanaf 2004 een enveloppe van 6 miljoen euro per jaar ter beschikking en zal beheerd worden door IWT-Vlaanderen. Het is de bedoeling nog eind dit jaar een eerste oproep voor projectvoorstellen te lanceren.

Op 28 oktober vroeg minister Dirk Van Mechelen de VRWB om advies bij het voorontwerp van besluit. Het advies werd voorbereid in de commissie Technologiebeleid en de commissie Wetenschapsbeleid en werd door de Raad goedgekeurd op 4 december 2003.

2. KRACHTLIJNEN

Het TETRA-fonds:

- laat hogescholen en universiteiten samen innovatieve projecten uitvoeren. Het fonds blijft georiënteerd naar projecten van technologie-transfer vanuit het Vlaams Hoger Onderwijs naar niet high-tech bedrijven. Dit sluit het best aan bij de opdracht van de Hogescholen, die de prioritaire doelgroep blijven. Wél kunnen nu, in tegenstelling tot het HOBU-fonds, universiteiten volledig zelfstandig een projectaanvraag indienen en kunnen andere innovatie-actoren (onderzoeksinstituten, collectieve centra, ...) in een consortium worden betrokken en gefinancierd. Ze moeten echter een duidelijke meerwaarde hebben voor de kwaliteit van het project en mogen niet substantieel domineren in de inbreng (max. 1/3 van het projectbudget).
- geeft 90% subsidie aan goede projecten en rekent daarnaast op een beperkte co-financiering (10%) vanuit de gebruikerscommissie. In het HOBU-fonds gold de vereiste van externe financiële inbreng slechts voor het aandeel 'uitrustingen' in het project.
- laat toe technologisch gerichte innovaties te onderzoeken, waarvan de resultaten door een brede groep geïnteresseerde organisaties kunnen benut worden.
- geeft in uitzonderlijke gevallen financiële steun aan hoogtechnologische bedrijven die een project ernstig vooruit kunnen helpen en de intellectuele eigendomsrechten willen overdragen.

- verhoogt de maximale omvang van een project tot 480.000 euro en betoelaagt 3 VTE/jaar i.p.v. 2 zoals bij het HOBU-fonds. De maximale looptijd van een project blijft 2 jaar.
- is bedoeld om, zoals het HOBU-fonds, bedrijven aan te zetten tot meer innovatie, tot het realiseren van nieuwe producten en diensten, tot meer samenwerking met instellingen van Hoger Onderwijs in Vlaanderen.

3. ADVIES

3.1. Waar bij het HOBU-fonds de modaliteiten elk jaar opnieuw moesten worden goedgekeurd, krijgt de steunverlening nu via voorliggend reglementair besluit een stabiele en meer permanente basis. Dit is positief.

3.2. Elk TETRA-project moet worden gevolgd door een gebruikerscommissie, samengesteld uit minstens 6 vertegenwoordigers van de externe doelgroep (met minstens 3 KMO's). Alhoewel een ruime gebruikerscommissie het voordeel heeft dat hieruit clusters van KMO's gevormd worden en dat de diffusie van kennis groter wordt, is deze vereiste veeleisend en vergt een aanzienlijke inspanning. Het is aangewezen om het aantal te herleiden tot minstens 4 vertegenwoordigers van de externe doelgroep (met minstens 2 KMO's).

3.3. Het TETRA-fonds blijft vooral bedoeld voor de hogescholen, maar staat nu ook open voor universiteiten en, onder bepaalde voorwaarden, ook voor andere innovatie-actoren.

Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de vraag van de universiteiten en deze andere innovatie-actoren die vaak wetenschappelijke partner waren in HOBU-projecten, maar geen aanspraak op financiering konden maken. Het openstellen van het TETRA-fonds voor deze partners, zal het enthousiasme om samen te werken tussen hogescholen, universiteiten en andere innovatie-actoren zeker aanwakkeren.

De voorwaarden waaronder de onderzoeksinstellingen en andere innovatie-actoren aan een TETRA-project kunnen meewerken, brengen met zich mee dat zij geen aanvrager kunnen zijn en geen eigenaar kunnen zijn van de projectresultaten. In Artikel 1 wordt projectaanvrager immers gedefinieerd als de Vlaamse instelling van hoger onderwijs die in het kader van dit besluit een projectvoorstel bij IWT-Vlaanderen zelfstandig of als lid van het projectconsortium indient. Daarnaast bepaalt Artikel 21 dat de projectaanvrager, of in geval van een projectconsortium, de projectaanvragers de eigenaar zijn van de projectresultaten en dit onafgezien van een eventuele te voorziene billijke vergoeding bij de valorisatie van de projectresultaten.

Voor VITO vormen deze bepalingen nog een bijkomend probleem. Conform de VITO-beheersovereenkomst, zouden de TETRA-projecten contractonderzoek - en geen strategisch onderzoek - zijn, en dus aan full cost uit te voeren. Het verschil tussen deze full cost en de toegekende subsidie zou dan op rekening van de bedrijven komen, wat een moeilijke drempel is.

Er wordt daarom voorgesteld de definitie van projectaanvrager uit te breiden tot alle innovatie-actoren in het geval van een consortium, waarbij dan ook een passende consortiumovereenkomst moet worden afgesloten.

3.4. De aandacht dient gevestigd op de drempel die de 10% cofinanciering kan vormen voor de bedrijven, vooral voor de KMO's. Deze voorwaarde zou soepeler moeten geïnterpreteerd worden en bv. bijdragen in natura, diensten, ... opnemen.

3.5. Naast technologiegedreven kennisoverdracht kunnen hogescholen ook een belangrijke rol spelen in het vertalen van kennis ontwikkeld in universiteiten en onderzoeksinstellingen naar applicaties in Vlaamse bedrijven en KMO's in het bijzonder. Het TETRA-fonds moet ook een instrument zijn om samenwerkingsverbanden op dit vlak aan te moedigen.

3.6. Bij beoordeling en selectie van de projecten (artikels 14, 15 en 16), zal ook de complementariteit in rekening moeten gebracht worden ten opzichte van alle lopende onderzoeksactiviteiten en -projecten, ook deze die buiten het kader van het TETRA-fonds vallen (o.a. VIS, collectief onderzoek, excellentiepolen, ...). De bepalingen ter zake dienen dan ook aangepast te worden.

3.7. In de Nota aan de Vlaamse regering wordt gesteld dat de ingediende projecten geëvalueerd worden op basis van drie hoofdassen, (1) de technisch-wetenschappelijke kwaliteit, (2) economisch en/of maatschappelijk valorisatiepotentieel, en (3) diffusie van de praktische resultaten. De diffusie van de praktische resultaten, die de verantwoording vormt voor het 90%-steunpercentage, wordt zoals opgenomen in het Besluit, best geïntegreerd in de as economische en/of maatschappelijke valorisatie.

Elisabeth Monard
Secretaris

Karel Vinck
Voorzitter

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), opgericht bij decreet van 15 december 1993, is het adviesorgaan voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschaps- en technologiebeleid. De VRWB is een uniek forum waar vooraanstaande actoren uit de academische en sociaal-economische wereld zich beraden over de algemene krachtlijnen van het te voeren wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. De VRWB is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd op grond van hun deskundigheid en/of betrokkenheid bij het wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. Zes van deze leden worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), telkens drie door de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, en vier leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering. Vijf hoge ambtenaren uit de Vlaamse administratie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.

Litgave van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)

E. Monard, secretaris

VRWB-secretariaat
North Plaza B
Koning Albert II-laan 7 - 4e verd.
B-1210 Brussel

Tel. +32 (0)2 553.45.20
Fax +32 (0)2 553.45.23
e-mail: vrwb@vlaanderen.be
website: www.vrwb.vlaanderen.be

